

טמונה בפרשה

זריא

פנינים

לסדר את הפרשה

פנינים רשימת (שאי הפרשה 2272, פנינים אסתר אסתר אפי סדר ההגדרות הפרשה. כולל, גרסאות האגרות, אפי סדר ההגדרות.

- א. מלאך ד' נגלה להגר במדבר ובאר המים
- א. המלאכים מצילים את לוט מסדום
- ב. שילוח הגר ושמעאל
- ב. לוט מארח את המלאכים
- ב. הש"ת הופך את ערי סדום
- ב. הולדת יצחק ומשתה אברהם
- ה. לקיחת שרה לאבימלך
- ו. המלאכים מבשרים על לידת יצחק
- ב. שכר אברהם על עמידתו בניסיון העקה
- י. חיבת ד' לאברהם, ומעלותיו
- מ. עונש אבימלך ואברהם מתפלל עליו
- ע. פירוט שמות בני נחור
- ד. אבימלך ואברהם כורתים ברית
- ד. לוט ובנותיו במערה
- ש. הניסיון העשירי - העקה
- ש. אברהם מבקש רחמים על סדום

"איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל"

מפורסמת השאלה, מדוע לא נשלח מלאך מיוחד כדי להציל את לוט, והרי אין מלאך אחד עושה שתי שליחויות? אמנם, כל ענין הצלתו של לוט היא בזכותו של דוד המלך העתיד לצאת ממנו, וכדי שדוד המלך יבוא לעולם למרות מוצאו המואבי, הוצרכו בית דין לפסוק: "מואבי ולא מואבית" שרק למואבים אסור לבוא בקהל ד' אך למואביות מותר, ולכן היה מותר לרות המואבית להתחתן עם בועז. משום שהתורה מנמקת את סיבת האיסור: "על דבר אשר לא קידמו אתכם בלחם ובמים", ואין סיבה זו שייכת בנקבות שאין דרכן לצאת מבתיהן על מנת לקדם את פני האורחים, שאין זה מדרכי הצניעות. וידוע שבשמים קובעים את ההלכה בהתאם לפסק בית הדין של מטה, ולכן רק כששאלו המלאכים את אברהם: "איה שרה", והשיבם: "הנה באהל", התחדשה ההלכה שאין דרכה של אשה לקדם את פני האורחים. ולכן רק אז התבררה ההלכה של "מואבי ולא מואבית", ורק אז הוחלט על הצלתו של לוט בשביל זכותו של דוד, ובמעמד זה קיבל המלאך שכר מילא את שליחותו לרפאות את אברהם שליחות חדשה: הצלת לוט. (הרי"ם)

"וד' פקד את שרה כאשר אמר"

'אמר רבי יצחק, כתיב: ואם לא נטמאה האשה וטהרה היא ונקתה ונזרעה זרע. זו שנכנסה לביתו של פרה ולביתו של אבימלך ויצאת טהורה אינו דין שתפקד.' (מדרש רבה)

ישנם תירוצים רבים לקושי, מדוע לא נפקדה שרה כבר לאחר שלקחה פרה מדין 'ונקתה ונזרעה זרע', כמה מתוכם: א. בסתירת שרה בפעם הראשונה אברהם כביכול קינא לה ואז נעשית סוטה רק בפעם השנייה שנסתרת. ב. אברהם זכה במצות סוטה לבניו רק לאחר שאמר "ואנכי עפר ואפר", כמובא בגמרא (חולין פח:). שזכות זה זכה לעפר סוטה ולאפר פרה. ואמירה זו היתה בין לקיחתה של שרה לפרעה ובין לקיחתה לאבימלך. (אמרי פנחס) ג. אצל אבימלך היה אף משמוש ידים. (בעל הטורים) ד. אחרי פעם אחת אולי היתה נפקדת בבת, אך לאחר פעמיים עלתה מעקרה לילולדת ומילולדת לילולדת זכרים. (ברית שלום) ה. לא שהתה עם פרה שהרי נצטרע הוא וכתלי ביתו, ובוודאי התקין לה בית לא נגוע לעצמה שלא תידבק, ולכן לא נחשב שנסתרה עמו. (דרוש וחדוש) ו. אם האיש אינו נקי מעון, אין המים בודקים את אשתו. ובמצרים, עדיין לא התפרסם אברהם בעולם כצדיק, ולכן חשש להשקות את שרה כדי שאם תתעבר יאמרו שהוא מפרעה, ומה שלא מתה הוא משום שאברהם אינו נקי מעון. אך אצל אבימלך, כבר לא חשש אברהם מכך. (חדושי הרא"ם) ז. לא רצה הקב"ה לפקוד את שרה עד שימול אברהם. ח. עד שהחליף הקב"ה את שמו, היה עקר מצד מזלו שכן 'אברם' אינו מוליך, אברהם מוליך. (עדות ביוסף) ט. באמת כבר אחרי פרה נגזר עליה לילד, שהרי המלאכים ששרטו שריטה בכותל לאברהם ובישרו על לידת יצחק, באו לפני שנסתרה עם אבימלך. (שפ"א משלי) יוש להוסיף, ששרה כידוע נפקדה בראש השנה, וצירוף השם של ראש חודש תשרי הוא: "ויראן אותה שר' פרה" - מה שמתאים לדברינו.

"ביום הגמל את יצחק"

"לסוף ב"ד הודש" (רש"י)

יש המבארים, (עיין דעת זקנים) שהכוונה לסעודת הברית שערך אברהם ליצחק, ורמז לדבר: "ביום הגמל", ביום השמיני (ה+ג=8) -מל. יצחק ראשי תיבות: י' נסיונות שעמד בהם אברהם, צ' - גילה של שרה בלידתה, ח' - יצחק נימול בגיל 8 ימים, ק' - גיל אברהם בלידת יצחק.

"וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בנו"

יש לבאר, מה הפירוש שהדבר היה רע "בעיני אברהם"? הגמרא (מגילה כח.) כותבת: אסור לאדם להסתכל בצלם דמות אדם רשע, כי עיניו כהות, שנאמר: "ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראת", משום שהסתכל בעשו הרשע. ולפי זה יש לפרש, שלכן "וירע הדבר מאד בעיני אברהם", כי חשש שעינו יכהו "על אודת בנו", שכיון שישמעאל בנו הוא רשע בהיותו משחק לעבודה זרה, והרי אי אפשר לו לאב שלא להביט בבנו, ואז עלולות עיניו לכהות. (המשכילים זיהירו)

שאלה לשולחן השבת

"ורחצו רגליכם"

'כסבור שהם ערביים, שמשותחים לאלה רגליהם, (רש"י) ידוע שהערביים הם מצאצאי ישמעאל, וכך גם כתוב ברש"י לקמן: (כאזי) 'כשהיו מוליכין אותם אצל ערביים, היו ישראל אומרים לשבאים, בבקשה מכם, הוליכנו אצל בני דודנו ישמעאל וירחמו עלינו'. אם כן, כיצד נדמו המלאכים לאברהם כערביים שטרם היו בעולם?

מכתב השאלה הניח אזור ביון 2021
מאת הרב
(גן אלוף את גשבוני אפרת
(27/4 מקור, אס יענס),
ז"ל אגודת א"ת
הגשבוני אפרת 2021.

טמונה בפרשה וירא

חידון א' ת'

הגשמה לכל שאלה מציגה באור המופיעה בראש השורה.

- א. אברהם נטעו בכאר שבע
- ב. שמו של אביהם של בני עמון
- ג. ד' המטיר על סדום ועל עמורה
- ד. אברהם יצוה לבניו לשמור את-
- ה. תשובת אברהם לד', יצחק והמלאך, בעקדה
- ו. "___ עפר ___"
- ז. "כי ביצחק יקרא לך ___"
- ח. כלי קיבול לנוזלים, ולמדבר אותו מביאים
- ט. בנו של נחור מפילגשו
- י. אברהם אמר לאבימלך שאין בגרר
- כ. שבע מהן נתן אברהם לאבימלך
- ל. "ואקחה פת לחם וסעדו ___"
- מ. סכין שחיטה
- נ. אבימלך אמר להשי"ת שלקח את שרה ב-
- ס. המלאכים היכו את אנשי סדום ב ___
- ע. יצחק נשא להר המוריה ___
- פ. שר צבא אבימלך
- צ. ד' הפך בסדום את הערים, יושביהן ואת-
- ק. אברהם ביקש משרה שתלוש ג' סאים ממנו
- ר. מקצונו של ישמעאל
- ש. בגיל זה יצחק נימול
- ת. שם ארח אברהם את המלאכים

חידון א' ת' - הפוך

הגשמה לכל שאלה מציגה באור המופיעה בראש השורה.

- א. השי"ת אמר לאבימלך שאברהם הוא-
- ב. אחד מהדברים שאברהם הגיש לאורחיו
- ג. "הגוי גם צדיק ___"
- ד. אחד מבני נחור
- ה. שמה של פילגש נחור
- ו. "___ שניהם ___" (רמז- בסיפור העקדה)
- ז. אחד מבני נחור
- ח. הגר השליכה את ישמעאל תחת -
- ט. ניצל מסדום
- י. "אם תשקר ___"
- ך. האיל נאחז בקרניו ב-
- ל. שניים מבני נחור
- ם. השי"ת עצר כל ___ בבית אבימלך
- ן. קיטור הארץ עלה כקיטור ה-
- ס. כך מתרגם אונקלוס: "המלט על נפשך"
- ע. "חלילה לך ... להמית צדיק עם ___"
- ף. אברהם ___ על פני סדום לאחר שנהפכה
- ץ. אברהם ___ לקראת אורחיו
- ק. "___ עשה לי אלוקים כל השומע ___ לי"
- ר. "שבו לכם פה עם ה ___"
- ש. אברהם ___ בעצמו את חמורו
- ת. הסדומיים ניגשו לשוברה, מבלי יכולת לראותה

ואלה שלמות:

"ויחזיקו האנשים בידו וביד אשתו"

מה היה שמה של אשת לוט? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

"לעשות צדקה ומשפט", זו גמילות חסדים. רבנן אמרו: זו בקור חולים. ר' יהודה בר ר' סימון אמר: בתחילה צדקה ולבסוף משפט. הא כיצד? אברהם היה מקבל עוברים ושבבים, משהיו אוכלים ושותים, היה אומר להם: ברכו! אמרו לו: מה נאמר? אמר להם: ברוך קל עליון שאכלנו משלו. אם קבל עליו וברך, היה אוכל ושותה והולך לשלום. ואם לא, הוא אומר לו: פרע לי את חובך! והוא עונה: איזה חוב יש לך עלי? א"ל: אחד קשיטה של יין בעשרה פולרין, ואחד ליטרא של קופר בעשרה פולרין, ואחד עיגול של פת בעשרה פולרין. מי נתן לך יין במדבר? מי נתן לך קופר במדבר? מי נתן לך פת במדבר? כשהיה רואה את המועקה שנקלע אליה, בסוף היה אומר: ברוך קל עליון שאכלנו משלו, הוי מתחלה צדקה ולבסוף משפט. (מדרש רבה)

תעלה בפרשה

נוחה היא לעשיה
ונוחה היא לנשיאה
לבסוף היא נישאה
ונידונה להפוך לציה.

המונח המבוקש הינו מילה בג' אותיות המופיעה בפרשה, אשר כל שורה ביניה רושם להקשר שונה שלה.
(יגבן כגיב אסר וגי'אופי אותיות בג' ה'יה דומה)

הגשמה גפרסס אי"ה בג'איון הזא

© כל הזכויות שמורות לאהרן בין.
ניתן לשלוח תגובות רעיונות והערות:
למערכת: קניפסן 17 ירושלים
temunabaparashah@gmail.com

העלון מוקדש לע"נ
מרת הני מכליס ת.נ.צ.ב.ה

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים בו בשולחן השבת.
מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה?
צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

טמונה בפרשה וירא

הפוך בה והפוך בה

שעשועי דאורייתא

הלכה

האומר קונם (נדר) שאיני הנהה מזרע אברהם, אסור לישראל, ומותר בנכרים. (מותר לו להנות מגויים אך לא מיהודים). והרי יש את ישמעאל? כתוב: **"ביצחק יקרא לך זרע"**. והרי יש את עשיו? ביצחק, ולא כל יצחק. (נדרים לא).

ו'יאמר אברהם אברהם

היכן עוד בתורה כתוב: **"אברהם אברהם"**, ומי עוד נכפל שמו בתורה?

מצאו נא בפרשה:

1. פסוק המתחיל ומסתיים באות ה'.
2. מילה המורה על עצמה שהיא יחידה במקרא.
3. אדם הקרוי כשמה של חיה נדירה.
4. פסוק המכיל את המילה 'היא' 3 פעמים ואת המילה 'הוא' פעמיים.
5. 3 אנשים שנאמר עליהם שהיו זקנים.
6. מילה עם אות נקודה מעליה, ומילה עם 3 אותיות נקודות מעליהן.

אגדה

א"ר חלבו א"ר הונא: כל הקובע מקום לתפילתו, אלקי אברהם בעזרו. ואברהם קבע מקום לתפילתו שנאמר: **"וישכם אברהם בבוקר אל המקום אשר עמד שם"**. ואין עמידה אלא לשון תפילה שנאמר: **"ויעמוד פנחס ויפלל"**. (ברכות ו).

זיכרון סיימן

זיכרון ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

אברהם אבינו היה טוב עין: **"עין טובה מניין?"** ואל הבקר רץ אברהם ויקחו בן בקר... (אדר"נ מד) בפרשת וירא ישנם 147 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים: **"טוב עין" = בגימטריא = 147**

תשובות

ואלה שמות - שיטות שונות: 'עירית' (ילקוט שמעוני ומדרש), 'עידית' (גמרא), 'עדיית', 'אשעורית' (פרקי דר' אליעזר, גרסאות שונות), 'עדות' (ספר הישר), 'עורית' (מושב זקנים), 'עזיית' 'מלח' (ילקוט הראובני).

לסדר את הפרשה - וישב אברהם בבאר שבע.

חידון א' ת' - אשל, בן עמי, גפרית, דרך ד', הנני, ואנכי ואפר, זרע, חמת, טבח, יראת אלוקים, כבשות, לבכם, מאכלת, נקיון כפיו, סנוורים, עצי עולה, פיכול, צמח האדמה, קמח סולת, רובה קשת, שמונת ימים, תחת העץ.

חידון א' ת' הפוך - נביא, חלב, תהרג, כשד, ראומה, וילכו יחדיו, בוז, שיח, לוט, לי ולניני ולנכדי, סבך, קמואל בתואל, רחם, כבשן, חוס, רשע, השקיף, רץ, צחוק יצחק, חמור, חבש, דלת.

שעשועי דאורייתא - "אלה תולדות אברהם אברהם הוליד את יצחק", ויאמר יעקב ויאמר הנני", ויאמר משה

משה ויאמר הנני". 1. "השמש יצא על הארץ ולוט בא צערה". 2. "לבדנה". 3. תחש בן ראומה ונחור. 4. "הלא הוא אמר לי אחותי היא והיא גם היא אמרה אחי הוא...". 5. "ואברהם ושרה זקנים", לוט- "ואבינו זקן". 6. "ובקנמה". "אליו".

מילה בפרשה כרשת לך לך - פרת\פרט. "על שפת הנהר" - נהר פרת, "שרה אשת הבקר" - פרה של...=פרת, "הוא ניגן על הכלי" - פרט על המיתרים, "למעט הגיון שלילי" - למעט=פרט ל....

טמונות בפרשה - 1. "הכו בסנוורים" (יט,יא), "כסות עינים" (כ,טז) 2. "ותצחק שרה בקרבה" (יח,יב) 3. "ומצות אפה" (יט,ט) 4. "ויקח חמאה" (יח,ח) 5. "והוא עומד עליהם" (יח,ח) "שלושה אנשים נצבים עליו" (יח,ב) 6. "ויגשו לשבור הדלת" (יט,ט) 7. "כמטחוי קשת" (כא,טז) 8. מימיה - "חמת מים" (כא,יד) 9. "מלך גרר" (כב,ב) 10. "ויגמל" (כא,ח) 11. "באר שבע" (כא,לא) 12. "וישכם אברהם בבוקר" (יט,כו. כא,יד. כב,ג) "וישכם אבימלך בבוקר" (כח,ח) 13. נקודות מעל לאותיות בפרשה: 3- "אליו" (יח,ט), 1- "ובקומה" (יט,לג) 14. "חתן ובנין" (יט,יב) 15. "ואם לא כלה" (יח,כא) 16. "רובה קשת" (כא,כ) 17.

"אלף כסף" (כט,טז) 18. "קמח סולת לוישי ועשי עוגות" (יח,ו)

טמונות בהפטר - 1. "ראשי ראשי" (יט) 2. "ואין קול ואין קשב" (לא) 3. "המשענת" (לא) 4. "והמלא תסיעי" (ד)

שאלה לשלחן השבת כרשת וזאת הברכה - השאלה בקצרה: 'מדוע מזכיר משה את חטא מי המריבה בברכת כלל

שבט לוי? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת בקצרה: 1. מעלה לאהרן ולשבטו שלמרות חטאו במי המריבה, עדיין הוא ובניו הם הלובשים את האורים והתומים ונתכפר לו חטאו לגמרי בכך שלא נכנס לא". 2. משבח הוא את שבט לוי שיצאו

מתוכם צדיקים כמו משה ואהרן, שהקב"ה דקדק עימם כחוט השערה במי המריבה.

3. "אלף כסף" (כט,טז) 18. "קמח סולת לוישי ועשי עוגות" (יח,ו)

טמונות בהפטר - 1. "ראשי ראשי" (יט) 2. "ואין קול ואין קשב" (לא) 3. "המשענת" (לא) 4. "והמלא תסיעי" (ד)

שאלה לשלחן השבת כרשת וזאת הברכה - השאלה בקצרה: 'מדוע מזכיר משה את חטא מי המריבה בברכת כלל

שבט לוי? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת בקצרה: 1. מעלה לאהרן ולשבטו שלמרות חטאו במי המריבה, עדיין הוא ובניו הם הלובשים את האורים והתומים ונתכפר לו חטאו לגמרי בכך שלא נכנס לא". 2. משבח הוא את שבט לוי שיצאו

מתוכם צדיקים כמו משה ואהרן, שהקב"ה דקדק עימם כחוט השערה במי המריבה.

3. "אלף כסף" (כט,טז) 18. "קמח סולת לוישי ועשי עוגות" (יח,ו)

טמונות בהפטר - 1. "ראשי ראשי" (יט) 2. "ואין קול ואין קשב" (לא) 3. "המשענת" (לא) 4. "והמלא תסיעי" (ד)

שאלה לשלחן השבת כרשת וזאת הברכה - השאלה בקצרה: 'מדוע מזכיר משה את חטא מי המריבה בברכת כלל

שבט לוי? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת בקצרה: 1. מעלה לאהרן ולשבטו שלמרות חטאו במי המריבה, עדיין הוא ובניו הם הלובשים את האורים והתומים ונתכפר לו חטאו לגמרי בכך שלא נכנס לא". 2. משבח הוא את שבט לוי שיצאו

מתוכם צדיקים כמו משה ואהרן, שהקב"ה דקדק עימם כחוט השערה במי המריבה.

3. "אלף כסף" (כט,טז) 18. "קמח סולת לוישי ועשי עוגות" (יח,ו)

טמונות בהפטר - 1. "ראשי ראשי" (יט) 2. "ואין קול ואין קשב" (לא) 3. "המשענת" (לא) 4. "והמלא תסיעי" (ד)

שאלה לשלחן השבת כרשת וזאת הברכה - השאלה בקצרה: 'מדוע מזכיר משה את חטא מי המריבה בברכת כלל

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמים בו בשולחן השבת. מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

העלון מוקדש לע"נ מרת הני מכליס ת.נ.צ.ב.ה

© כל הזכויות שמורות לאהרן בין. ניתן לשלוח תגובות רעיונות והערות: למערכת: קניפסון 17 ירושלים temunabaparashah@gmail.com